

DIGNITAT CATALANA ?

De tots els discursos pronunciats al Parlament Català arran de l'interpellació sobre els fets del 6 d'Octubre, n'hi ha un que mereix recollir-se, no pas per a fer d'ell un e-logi o una crítica, sinó per analitzar i estudiar imparcialment el seu contingut. És el discurs de la segona jornada pronunciat per Josep Dencàs.

El que ens atrau d'ell, apart de la seva sinceritat i emoció patriòtica, és la seca exposició de fets, tots reals, irrefutables, fets que acusen i que ningú no es preocupà de desvirtuar o desmentir.

La importància de les paraules de Dencàs, recau en un punt important que potser molts no sapiguérem copsar, i que va lligat, confós, quasi inseparable de tota la narració; és una cosa immaterial, que s'endevina, es percep clarament, però que mai no sobresurt el suficient per a donar-li un cos vivent. És tot un fracàs moral d'unes persones i conductes (govern de la Generalitat) que ara, després de les paraules de Dencàs, gran part del poble català s'ha donat compte de què foren tortuoses i inqualificables. El fracàs total, potser voluntari (és sols una sospita) en la preparació i en la consumació dels fets ocorreguts en aquella data. El que s'endevina és un gran i llarg procés de fallides prèvies, de renunciaments anticipats al moment oportú o, el que és el mateix, una crisi moral i material abans de topar amb un obstacle insuperable, un esfondrament ràpid i per això, sospitós al topar amb un fet, potser imprevisit i inesperat, però que el deure i la importància de les resolucions preses els tenia d'impulsar a encarar-s'hi resistint-s'hi, i lluitar fins l'últim extrem per vèncer l'oposició, per forta que fos, als anhels de llibertat de tot el poble català. Potser obliden tota la responsabilitat que els queia a les espatlles a l'ostentar uns càrrecs de la màxima representació, i al reservar-se uns llocs de comandament en els quals tenien de donar-se compte que ells no eren els més indicats per a interpretar la voluntat enèrgica de revolta que en aquells instants sentia tot el poble català.

Ah! a nosaltres, després de les paraules de Dencàs, ens queda un dubte i és el de què l'idealisme no els impulsà a prendre aquelles resolucions extremes. Potser no fou un sentiment noble el que presidí la decisió d'arribar a la gesta del 6 d'Octubre, de la que ells mateixos després es feren fer l'elogi i li donaren el títol d'heròica, no esperant que el poble, al conèixer la realitat de l'ocorregut, jutgés i condemnés els culpables i enlairés i fes justícia als que es portaren amb dignitat. I és —un altre dubte— que potser es donaren compte que el seu comportament no fou pas exemplar ni digne perquè els permetés d'esperar amb tranquil·litat un fall falaguer per les seves ambicions, desbordades.

Fou amb dignitat que fracassaren?... NO. Fou un fracàs preconcebut. Fou un fracàs per manca d'ideal.

★

Existeix en els annals de les lluites per les llibertats dels pobles oprimits un exemple magnífic, que sols voldria consignar per establir un senzilla comparació.

Era l'any 1916. DUBLIN. Els nacionalistes irlandesos es subleven contra l'opressió i tirania anglesa que els aniquila i els vol destruir. La lluita fou impressionant i dramàtica. El Govern dels sublevats instal·lat a la Casa de Correus dirigeix el moviment; quan les tropes arribaren allí es féu fort disposat a resistir fins a la mort. Els anglesos bobardejaren amb tota la ràbia el foc i centre vital de la revolta. La resistència fou heròica i tenaç. Quan al cap de vuit dies onejà la bandera blanca, ho féu des d'un munt de runes fumjants inservibles ja per a la defensa, i per un grup de sobrevivents a la mort als que ja no quedaven municions per a continuar la resistència. La Casa de Correus de Dublin fou l'últim

tim a rendir-se, quan ja tots els nuclis de revoltats havien sucumbit a la brutalitat de la repressió. Ells foren fins l'últim instant encoratjament i esperança per a tots els que s'havien sublevat. És que també sabia el Govern irlandès que des del moment que eren uns revoltats no hi podia haver pacte possible amb les forces enemigues. El seu lema era VENCER O MORIR. No vengueren, caigueren noblement, dignament, després d'haver lluitat com uns herois. Ah! però la paga no fou pas una cadena perpètua limitada amb l'esperança d'una amnistia pròxima. El Govern irlandès fou AFUSELLAT. Foren generosos en el sacrifici fins a la mort. Ells donaren una lliçó a tots els egoistes i a tots els que no senten amb fermesa un ideal. ELLS han estat en fi, l'orgull i la guia de totes les promocions irlandeses que han continuat el mateix camí de lluita, i que segellaren amb sacrificis heroics l'exemple d'aquells màrtirs.

A Sir Eric Casement i tots els membres del Govern afusellat seguien un De Valera, un Mac Siwney, Alcalde de Cork, i tota la joventut que moria en les ratzies de la policia anglesa i es podria a les presons.

El 6 d'Octubre a Catalunya l'exemple no el donà pas el Govern. Foren COMPTE ALBA, BARDINA, RAFAT, DUC i molts altres que moriren cridant *Visca la República Catalana* i també tots els patriotes que durant aquests dos anys de repressió han estat sofrint vexacions i oprobis a la presó i a l'exili, i per fi MIQUEL i JOSEP BADIA, els que han assenyalat el camí recte a tota la joventut revolucionària catalana, ells, tots caiguts per un ideal, són els que ens empenyen a continuar fins a la mort el camí de lluita i de sacrifici en el curs del qual UNS que han caigut abans seran des d'avui el nostre exemple i la nostra esperança.

Potser he desviat el curs del meu comentari. Voldria, per acabar, fer una remarc sobre unes paraules que segurament a Companys se li varen escapar. «...V. S. (Dencàs) m'havia assegurat que encara que fallessin les 3/4 parts de les mesures preses, les tropes trigarien 4 dies per arribar a la Generalitat; calculeu la meua sorpresa en veure que a les 12 ja eren allí...» És a dir que Companys esperava que durant la revolta no es trobària directament en contacte amb les forces enemigues. Sembla el plany d'un home al que s'ha deixat desempaïat i indefens. Volia que totes les forces catalanes es dediquessin solament a què ell no veiés les tropes en 4 dies. Ignorava que hi havia altres focus de resistència als quals era precis atacar més que no vigilar. Potser encara no s'ha enterat que a dins de la Generalitat hi tenia no gens menys de 400 Mossos d'Esquadra, i que la seva única missió era la de vigilar i evitar que les forces arribessin fins allí on ell es trobava.

Aquestes eren les mesures preses per Dencàs i si fallaren, d'una manera molt sospitosa, segurament que ell sap prou, bé els motius. L'última deducció que suggereixen les paraules de Companys és que, si efectivament els quatre mil homes deficientment armats haguessin lluitat a l'últim moment perquè les tropes no arribessin a la Generalitat, la matança hauria estat gran a proporció de la diferència d'armament i de disciplina, però potser hauria tingut utilitat si l'enemic al vèncer la resistència després de quatre o vuit dies, s'hagués trobat amb un Govern tancat a la Generalitat disposat a morir dins d'ella i a aguantar fins a l'últim moment i morir per l'ideal que tant havien predicat. Ah! però quin contrast hauria existit entre l'heròic sacrifici de vides i el fet que tot el Govern es rendís al cap de quatre hores de lluita amb solament 3 ferits i amb 400 homes no gens cansats i conservant tot l'armament i les municions, i sense cap desperfecte important a l'edifici? Companys diu que duptava de la conducta de Dencàs, però potser Dencàs duptà, i els fets han demostrat que amb raó, de l'idealisme dels que composaven el Govern.

I per això citava com exemple el comportament del Govern irlandès. Ells moriren i deixaren un camí segellat amb la seva sang.

Aquests, encara són tots vius i no han indicat cap camí digne de seguir-se pel seu heroisme i sacrifici.

Ells entenen així la dignitat catalana, rendir-se els primers i sense defensar-se.

La Joventut d'E. ESTAT CATALA, i que consti, té tot un altre concepte del que és la dignitat en aquestes circumstàncies.

LA DIGNITAT ESTA EN SEGUIR EL CAMI ASSENYALAT PER TOTS ELS CAIGUTS LLUITANT PER LA LLIBERTAT DE LA PATRIA.

E. LL. C.

CATALUNYA RETROBADA

El crit de victòria encara ressona, encara ressona a les nostres oïdes, però tenim l'enemic comú que no ha estat vençut, els obstacles ens dificulten el camí de Catalunya, hem recobrat en aquests instants de resorgiment Nacional i hem de fer examen de la nostra consciència i preguntar-nos si el recobriment de Catalunya significa de debó el recobriment dels catalans. Si, però no volem una Catalunya lliure amb uns catalans esclaus.

I hem de tenir en compte que Catalunya no serà lliure mentre els catalans no hagin sabut conquerir-la la nostra llibertat.

Tenim en compte que no fa gaire que dèiem que és precis rebel·lar-se davant de la floreta i de l'embadaliment. Però no fa gaire que diem que Catalunya necessita llençar el llastre de llàgrimes infecundes i ara que ho repetim amb més força que mai no exigim la repudiació del passat. L'ahir és la constant lliçó per a avui per al demà. Gosem exigir, però, que el passat no sigui confós amb el present i amb el futur, perquè cada hora té la seva peculiar exigència; l'hora nostra és acerada fins a la mort.

No n'hi ha prou de vociferar que Catalunya ha estat recobrada. No n'hi ha prou de fer-la valdre per a entonar uns himnes i fer voleiar unes banderes, no n'hi ha prou de fer voleiar, sinó que hem d'entaular una lluita i aquesta lluita ho d'esser la que portaven els germans Miquel i Josep Badia, els quals la varen deixar en uns moments de molta importància per a la nostra organització però, malgrat la desgràcia, nosaltres hem sabut recollir-la i nosaltres coneixem el valor d'allò que representa la reconquesta de Catalunya i nosaltres sabem portar la marxa aferrissada vers la nova era.

Catalunya ha sentit que li treien un dogal; és ara quan tenim que demostrar que Catalunya, és recobra pel camí i no per reclores. En quan a la fàbrica, al taller, al camp, Catalunya té el poble i amb el té l'ànima dels germans Miquel i Josep Badia.

Però l'ànima de Catalunya no vol valdre's de claudicacions. El poble català viril, rebutja els específics soporífers. L'obrer català i els obrers catalans són tots els assalariats de Catalunya que no volen perdre en el lloc que dignament hem guanyat a les avançades de la lluita.

Es recobrarà la nostra Pàtria, però no ha estat recobrada per a posar-se al servei dels que fins ara l'han escarnida, befada i ultratjada, i se l'han venuda vilipendiada. Però ja és hora que s'incorporin al catalanisme.

Som, doncs, nosaltres, obrers catalans, que hem de portar la justícia social per a nosaltres. La revolució social ha d'anar a germanada amb la revolució nacional i no pot haver-hi justícia social sense justícia nacional.

Es per això que ara, en el recobriment de Catalunya, hi vol ésser tothom amb el problema nacional, perquè comprenen que aquest forma part de la revolució proletària, que abatrà per sempre més aquest estat de coses enter i caduc.

Es per això que tothom pretén que el doler sigui oblidat amb l'alegria paradisiaca d'un *dilettanti* i nosaltres diem que el recobriment de Catalunya ha de significar el record constant de les hores amargues.

Només la recordança de l'amargor passada, ens evitarà la vergonya de veure'ns novament escarnits per aquells que voldrien convertir Catalunya en una finca i el poble català en un masover per desnonar-lo quan els convingui.

VALOR I SIMPLIFICACIO DE LA DEMOCRACIA

L'excessiva preponderància del diner i del seu poder en la societat moderna ha donat origen a la implantació d'una democràcia mutilada, miserable i falsejada en llurs principis bàsics, ha produït una democràcia per a la minoria, per al ric, per aquell que tot ho té, per al qui tot ho coneix i sempre ha gaudit de la vida pel privilegi polític d'una classe, de la seva classe, de la classe CAPITALISTA.

I com que la democràcia significa el domini de la majoria sobre la minoria, cal aprofitar el moment en què quasi tots els representants del poble, per a implantar la veritable democràcia, la de la majoria, la dels treballadors, que ensenyi a la minoria d'explo-tadors el que significa, i fer que ho aprenguin a llur albir, amb la seva obligada i necessària desaparició.

L'organització de l'Estat actual fa que sigui difícil de crear pacíficament l'instrument que hagi de servir per a la substitució d'una classe privilegiada per una altra de necessitada, i arribar d'aquesta manera al domini de la minoria per la majoria. És per això, que tots els passos que es donen vers la definitiva emancipació dels treballadors donen lloc a sagnants moviments populars, seguits immediatament de violentes repressions, amb les quals l'organització capitalista ofega momentàniament les àncies de llibertat i de justícia d'un poble, que no es resigna i que, més endavant, amb nou braó ha de continuar lluitant per la seva definitiva alliberació.

La humanitat, sense parar-se a protestar d'aquestes injustificades violències, sense tenir en compte les mars de sang vessades en el seu lent, però progressiu avançament, continua vers una nova era, en la qual l'home serà lliure i amo absolut dels seus destins per haver assolit amb la desaparició del règim capitalista la implantació de la justícia social.

La difusió de la democràcia entre la massa general de la Nació farà innecessària la força coactiva de l'Estat actual, amb la qual cosa desapareixeran, en ésser dissoltes aquestes masses de proletariat que viuen parasitàriament enquistats al tronc de l'Estat, i que són tolerats a canvi de què, en determinats moments, quan la desesperació empeny els treballadors a exigir que siguin resolts radicalment els seus sempre greus problemes ofeguin primer la seva protesta a costa de sang, i collaborin després a amordagarlos, i tancar-los als presidis disposats a aquest efecte, de la vigilància dels quals són encarregats.

La defensa de l'Estat capitalista és realitzada sempre a costa de la supressió violenta dels treballadors; però, els obrers, per a la implantació d'un règim de justícia i d'igualtat, que ha de portar aparellada la supressió del Capitalisme, no necessiten altra cosa que negar a l'Estat els mitjans dels quals es val per a les seves repressions i que són facilitats pel mateix poble. Aquest no necessita cap mitjà per a aconseguir els seus fins el començament dels quals és la implantació de la Democràcia, puix que, en té prou, amb l'organització de masses armades dirigides per consells de diputats i encaminades vers la implantació com fos de la societat d'una sola classe.

RAFAEL PALMA DELGADO

per CATALUNYA,
ingresseu a la jo-
ventut d'esquerra
ESTAT CATALA

Reproduïm de *la rambla* del dia 19, en la ressenya del míting celebrat pels obrers gastronòmics a l'Olimpia :

Trueba remarca que hi ha hagut alguns diaris' concretament LA HUMANITAT, LA PUBLICITAT i ULTIMA HORA, que han tractat d'impopularitzar la vaga, i diu que cal que els obrers declarin el boicot a aquesta premsa.

Aquestes paraules són acollides amb una gran ovació. Per avui no volem fer-hi comentaris.